

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Brevis Institvtio De Salvtari Poenitentia Peccatoris

Viexmont, Claude de

Coloniae Agr., 1725

VD18 1361598X

Cap. II. Quòd is apud homines timere non debet confusionem, qui apud Deum vult in[u]enire gratiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50113)

Restituens
alienum,
se à diabolo
eripit.

Hæredita-
tem cæle-
stem recu-
perat.

Itaque, frater charissime, bona peritura abs-
te abiice, & alienum, quod iniuste detines, vero
Domino redde, proximo sua restitue, vt Deo
restituaris: redde, vt reddaris: ne tandem &
bona temporalia perdas: & animæ tuæ æter-
nam damnationem inuenias. Nunquam per-
uenies ad cælestem beatitudinem, nisi restituas
vsque ad nouissimum quadrantem. Regnum
cælorum tibi à Domino promissum prius non
habebis, quam proximo tuo quod suum est re-
stitueris: per hoc peruenies ad propria, si in-
tegrè reddideris aliena.

Seneca de
fama.
Male au-
tem de te
opinantur
homines,
sed mali.
Moueret, si
de me Ma-
rius, si Cato,
si Lælius sa-
piens, si al-
ter Cato, si
Scipiones
duo ista
loqueren-
tur. Moue-
ret, si hoc iu-
dicio face-
rent, quod
nunc mor-
bo faciunt.
Conscia
mens recti
vulgi men-
dacia ridet.
Displicuisse
bonis non
est infamia
parua.

QVOD IS APVD HOMINES
TIMERE NON DEBET CONFV-
SIONEM, QVI APVD DEVM
VULT INVENIRE
GRATIAM.

CAP. II.

AT dixeris, Si in integrum restituerò, &
aliis plenè satisfecero, pauperior fa-
ctus, non potero pristinos sumptus fet-
re & tolerare, nec tantam vt prius clientelam
alere: vnde aliis diues vt prius non apparebo:
quod si fieret, qualis de me in populo sermo
esset? omnibus certè essem ridiculus. R. Ma-
lè de te loquentur homines, frater charissime,
sed mali tantum: qui plerunque eos in sub-
fannatione habent, quos imitari deberent, &
qui virtutem, quam non sectantur, vituperant,
vitia verò, quæ amplectuntur, collaudant, si id
recto iudicio facerent, & non potiùs animi vi-
tio,

tio, recte deberes moueri. Vera illa laus est, non ab illaudatis, sed à viris laudatis collaudari.

Displeuisse
malis su-
spicione
caret.

Verùm obstinationi tuæ concedamus, quòd etiam bonis viris futurus sis ridiculus: Ne sic quidem debes hominum fabulis & irrisionibus deterreri, & à iustitia auocari; non enim de gehennæ ignibus hominum fabulæ te liberare poterunt, sed tantùm Dei timor atque iustitia te inde liberabunt. Seu lauderis, seu vitupereris, ad mentem semper recurre. Si in ea non inuenis bonum, de quo laudaris, miserandus es magis quàm mirandus: si in ea non inuenitur malum, de quo vituperaris, in Domino tibi est gaudendum, & de aliorum subsannatione parum curandum. Quid enim, si homines laudent, & conscientia accuset? aut quæ debet esse tristitia, si omnes accusent, & sola conscientia te liberum demonstrat? Gloria nostra (inquit Paulus) hæc est, testimonium conscientia nostræ. Item Iob, Ecce in cælo testis meus, & conscius meus in excelsis. Iudiciis hominum cur moueris, qui stare supra te Deum iudicem noueris? si tibi est testis in cælo, testis in corde, stultos foris loqui quod volunt, dimitte.

Conscientia
mille testes,
Ambrosius.
Tantus
splendor
honestatis
est, vt vitam
beatam
efficiat tran-
quillitas
conscientia
& securitas
innocentia,
Gloria no-
stra est hæc,
conscientia
hona.

2. Cor. 1.

Dum coram hominibus gloriam quæris, placere ei, qui te de cælo conspicit, negligis: si hominibus vis placere, Christi seruus non potes esse. Quid vilius? quid esse potest abiectius, quàm apud homines seruare gloriam & honorem, & ante supremi Iudicis oculos non timere confusionem & ignominiam? Plus seruire vis hominum oculo, quàm Deo: plus ti-

Vana apud
homines
gloria.
Plus amat
peccator
vanam ho-
minum glo-

D

mes

riam, quam
perpetuam
Dei laudem.
Sepul-
chrum de-
albatum
volunt qui-
dam videri;
Foris serui
Dei, cum in-
tus sint ser-
ui diaboli.

Chrysoft.
Quicumque
desiderat
primatum
caelestem, se-
sequatur
humilita-
tem terre-
strem; non
enim qui
maior, sed
qui iustior,
ille maior.

Vana apud
homines
gloria quam
labilis est.

Adulari
pesimum,
Hieronym.
in epist.
Non est di-
gnum, vt in-
de exigas
honorem,
vnde refu-
gis laborem.

mes humanam verecundiam, quam Dei offen-
sam: plus amas laudem extrinsecam, quam
intrinsicam mentis pacem & conscientiae pu-
ritatem. Apud homines vis videri nitidus,
cum apud te sis foetidus: foris vis videri di-
ues, cum intus sis pauper: foris plenus, in-
tus vacuus: foris vestitus, intus nudus: foris
comptus, intus sordidus: foris dominus, intus
seruus: foris seruus Dei, intus seruus diaboli: foris
homo, intus brutum: foris sanctus, intus exe-
crabilis & Deo exosus. Si gloriam concupisceres
in caelis, opprobrium non timeres in terris: v-
nusquisque vbi quaerit gloriam, ibi timet con-
fusionem. Quid tibi proderit, si te continuis
laudibus totus mundus extollat: cum malam
conscientiam non sanet laudantis praeconium,
nec bonam vulneret conuiciantis opprobrium?
Quid tibi post mortem proderit mundana glo-
ria, si in inferno, vbi eris, ignominiose torque-
beris, & in mundo, vbi non eris, laudibus ex-
tolleris?

Stultum tibi est tui pretium de hominum
opinionum opinione metiri: quibus in manu est
simul atque ipsis placuerit, hoc ipsum honoris
quod largiuntur, rursus auferre, ac te modo
honestatum dehonestare, quoniam in eorum
labiis gloriam tuam posuisti, modo magnus
eris, modo paruus, modo nullus: secundum
quod adulantum linguis placuerit, te vel vi-
tuperare, vel laudare, gloria fugit eam sequen-
tem, & sequitur eam fugientem. Vnicus ho-
nor, & homini Christiano expetendus, est, non
ab hominibus, sed à Deo collaudari. Si hu-
ma-

Carnis vilis. citia plenum? quamlibet pretiosis vestibus induatur caro, quid aliud est quam caro? id est, quam sperma foetidum, quam saccus stercoreum, quam esca vermium? caro resoluitur in putredinem, putredo in vermem, vermis in puluerem. Quid foetidius humano cadauere? quid terribilius mortuo homine? cuius erat in vita gratissimus amplexus, fit in morte grauisimus aspectus. Lutum es ex ipsa origine, fauilla ex vitæ breuitate, & cinis ex mortis conditione: sicut ignis stupam velociter redigit in fauillam, sic mors te cum tua gloria citò rediget in cinerem.

Corporis humani vilitas & nuditas. Vestes erubescendam tegunt nuditatem. O si attentè perpenderes, quid secundum corpus tuum es, de pretiositate vestium statim erubesceres: & vestimenta haberes non ad decorem visionis, nec ad mollitiem aut delectationem carnis, sed ad tegumentum nuditatis. Nam sicut soli pro veste sufficit splendor sui luminis, & rosæ, ornatus sui candoris: ita & ante peccatum homo non indigebat vestimento, sed ei sufficiebat propria pulchritudo. Per peccatum verò deuenit in turpitudinem, & nuditatis suæ erubescantiam: vnde vestimento opus habuit, vt ea tegeret, non vt inde superbi- ret. Non habes igitur in vestimentis tuis materiam gloriandi, sed potius occasionem erubescendi: sicut nec cedit ad gloriam loripedis, quòd pedem habeat ligneum, qui ei tantum est ad infirmitatis suæ supplementum. Qui superbis ex pretiositate vestimentorum, es velut ægrotus superbiens ex varietate medicamentorum. Cum saccus boni frumenti, competi-

peten-

petenter ligatus sit fune vnius oboli: & ad ligandum vasa vini pretiosi, sufficient lignei circuli: non modica stultitia est ad ligandum ventris tui vas immunditiis plenum, aureum aut argenteum appetere cingulum. Exterioris hominis ornamenta quantò plus appetuntur, tantò sunt interioris hominis maiora detrimenta: vicissim quantò magis contemnuntur, tantò sunt interioris hominis maiora ornamenta. Qui superba vestimenta requiris, cogitationes humiles habere nequis.

Si pretiosarum vestium luxus culpa non esset, nequaquam Dominus de vestis asperitate præcursorem suum laudasset: nequaquam tam expresse exprimeret, quod diues, qui apud inferos torquebatur, purpura & bysso induebatur: nequaquam Paulus Apostolus per epistolam scēmas à pretiosarum vestium appetitu prohiberet, dicens: Non in tortis cribus, aut auro, aut margaritis, vel veste pretiosa. Perpende igitur, quanta culpa sit te virum hoc appetere, à quo curauit pastor ecclesiæ etiam scēmas prohibere. Non enim Dominus honestatem corporis, sed pulchritudinem requirit mentis.

Lucæ 7.

Lucæ 16.

1. Tim. 2.

Augustinus.
Non affectis placere vestibus, sed moribus,

Pretiosas istas vestes, velis nolis, in morte relinques, nudus egressus es de vtero tuæ matris, nudus etiam illuc reuerteris: solus transibis in illo tramite, sola opera seu bona seu mala sequentur te: vbi tunc erunt vestes tuæ pretiosæ? vbi affectarum turbæ? vbi famulorum frequentia? aderitne eorum aliquis, qui

Famulorum frequentia in morte relinquitur.

Mors æquo
pede omni-
um fores
palliat,
et sceptris
ligonibus
æquat.

Matth. 20.

Gratia Dei
hominum
rumoribus
præferenda.

te eripiat de manu Dei viuentis? qui te è la-
queo venantium eximat, & qui te saluum fa-
ciat? Quid tunc ex eorum dominio lucraberis?
an quia hic multorum Dominus extiteris, illic
à Rege regum, & Domino dominantium quid
plus habebis? Deus qui nullam personam ac-
ceptat, omnia opera æqua lance examinat: re-
gem non præponit pauperi, nec pauperem
postponit regi: quinimo secundum vniuscui-
usque opera sua, vnicuique merces est con-
stituta: illic fiunt nouissimi primi, & primi no-
uissimi.

Itaque, frater charissime, Deum time, &
homines non timebis: nec committas, vt dum
hominum vis captare fauorem, Dei incurras
offensam: vt dum hominum vis placere ocu-
lis, apud Deum & teipsum sis execrabilis. Non
te à restitutione facienda vanus hominum ru-
mor arceat, Dei timor omnem humanam ve-
recundiam à te abigat. Longè præstat homi-
nibus displicere, vt Deo placeas: quàm homi-
nibus placere, vt Deo displiceas.

QVOD DEI GRATIA TEMPO-
RALIBVS BONIS EST
PRÆFERENDA.

CAP. III.

Raptores
sæpius sunt
egeni.

AT dixeris: Si in integrum restituero, tan-
dem pauper & mendicus fieri pertime-
sco. R. Imò audeo dicere, frater cha-
rissime, quòd, iuxta illud Prouerb. 24. Qui
dat pauperi, non indigebit: qui despicit depre-
can-